

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. II. Solvuntur argumenta pro inclusionem Relationum & Essentiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

essentia earum conceptu. Ad hanc etiam conclusionem probandam faciunt ea, quæ supra, disp. 4. sect. 2. adduxi ad ostendendum Essentiam non includi in prædicatis absolutis,

SECTIO SECUNDA.

Solvuntur argumenta pro inclusione Relationum & Essentia.

I. *Patris non aliam inclusionem admittunt, quam identitatem realem.*

PRO sententia itaque asserente inter Relationes & Essentiam dari inclusionem mutua, ita ut Essentia sit de conceptu essentiali Relationum, & econtrâ, varia asseruntur Sanctorum Patrum testimonia, qui hoc asserere videntur. Respondetur tamen, Patres aliam in his inclusionem non docere, quam identitatis realis; nec enim eorum intererat minutim adeo procedere, & ad speculationes hæc metaphysicas descendere, ut in simili latè ostendi supra, disp. 4. sect. 4. num. 6. & sequentibus.

II. *Quid de particularibus quibusdam propositionibus sententiam.*

Circa particulares autem quasdam propositiones, veræne sint an falsæ, formales an tantum identicæ, ut *Pater est Deus: Deus est Pater: Paternitas est de essentia Patris: Deus est Trinitas: Trinitas est Deus: Pater est Pater: Pater est Persona divina: hæc persona est Pater*, & similes, videatur S. Thomas hic, q. 39. art. 5. & 6. Cajetanus t. p. q. 30. a. 4. Scotus in 1. dist. 23. q. 1. Suarez lib. 4. de Trin. cap. 6. & alii.

III. *Obij. est de Essentia Dei esse Trinum, sicut est esse & num.*

Pro inclusione etiam Relationum in Essentiâ arguitur ulterius: de Essentia enim Dei est esse trinum, ergo de conceptu illius essentiali sunt omnes tres relationes, per illas enim constituitur formaliter trinus. Confir. primò: non magis est Deo essentialia esse trinum, quam esse unum, sed hoc est ei omnino essentialia: ergo tres illæ relationes sunt de Dei Essentiâ. Conf. secundò: Essentia divina est entium omnium, quæ cogitari possunt, ens perfectissimum, ergo includere in se debet omnes tres Relationes.

Essentia est ens perfectissimum.

IV. *Est de Essentia Dei esse trinum radicaliter.*

Ad argumentum Respondetur, esse quidem radicaliter de Essentiâ Dei ut sit Trinus, hic tamen non est formalis conceptus essentia, sed esse intellectivum, aut quid simile, juxta diversas sententias, supra positas: & eodem modo respondetur ad primam Confirmationem. Ad secundam Confirmationem negatur consequentia: si enim Essentia in se formaliter includeret omnes tres Relationes, destrueretur hoc mysterium; nulla enim Persona posset habere essentiam, cum Relationes sibi sint oppositæ, sicque in eandem Personam cadere nequeant: ergo nulla etiam Persona haberet Essentiam, vel si haberet, quælibet Persona esset Trinitas, ut latius ostensum est sectione præcedente, num. 6. 7. & octavo. Ad perfectionem ergo infinitam Essentia sufficit, quod Relationes contineat identicæ, sitque ratio- nem nostrâ earum radix, & fundamentum.

Quo sensu Essentia divina sit ens omnium perfectissimum.

SECTIO TERTIA.

Argumenta contententia Relationes includere Essentiam.

I. *Concilium Rhemense solum loquitur de inclusione reali.*

PRO inclusione Essentia in Relationibus obij- citur primò illud Concilii Rhemenis, ubi dicitur ipsas etiam personalitates esse Deum, & Pater est Deus, & similia. Respondetur Concilii il- li, P. Compton theol. Scholast. Tom. I.

lius Patres illic loqui contra Gilbertum Porretanum, qui realem ponebat inter Essentiam divinam & Relationes distinctionem: unde loquuntur in sensu reali, & identifico; hoc enim ad eorum intentum sufficiebat, ut in simili dictum est supra, numero primo.

Quod autem urgent aliqui, Relationem divinam, non solum esse Deum, sed essentialiter Deum: sensus est Relationem, Paternitatem exempli causâ, petere essentialiter, ut identificetur realiter cum divinâ Essentiâ; hinc tamen non sequitur Essentiam in formali Paternitatis conceptu includi: sicut etiam Essentia petit essentialiter identificari cum Relationibus, hæc nihilominus, ut vidimus, & fatetur P. Suarez, qui hoc argumentum urget, non sunt de conceptu formali Essentia.

Objicit secundò P. Grañado tract. 3. disp. 4. sect. 2. n. 13. Relationibus divinis tribuenda est omnis perfectio possibilis: sed inclusio divina Essentia est perfectio, & iis possibilis: ergo. Respondetur, realiter quidem & identifice Relationes habere omnem perfectionem: at verò formaliter, & ratione nostrâ implicat in iis includi Essentiam; cum Relationes sint respectivæ, Essentia absoluta, Relationes aliquæ sint productæ, Essentia improducta; Essentia communicetur, Paternitas non communicetur; Relationes faciunt numerum & differentiam, Essentia unitatem, &c. hæc autem, diversissima cum sint, licet ob eminentissimam Dei perfectionem, realiter identificentur, non possunt tamen intellectui non præsentandi, ergo unum non est de formali conceptu alterius.

Tertiò obijcit P. Suarez citatus, cap. 7. num. 9. Concipi nequit Paternitas divina, quin in ejus conceptu includatur ens reale: ergo vel ens creatum, vel increatum, non creatum, ut constat, cum in Deo nihil existere creatum possit: ergo Relatio in conceptu suo includit ens increatum, quod tamen sine inclusione Essentia fieri non potest: ergo. Respondetur, nec esse necessarium, conceptâ Paternitate, ut in eâ concipiatur vel ens creatum, vel increatum: sicut conceptâ substantiâ in communi, præcisâ à Deo & creaturis, licet concipi debeat ens, non tamen vel ens creatum, vel increatum, sed præscindens ab utroque. Idem ergo est in præsentî; quamvis enim à parte rei existere nihil possit, quin vel ens creatum sit, vel increatum, nil tamen vetat, quo minus mente quis ab utroque valeat præscindere.

Quartò obijcit idem num. 6. divinitas est de essentiâ Patris: ergo & de essentiâ Paternitatis, Paternitas quippe dicit quicquid dicit Pater, ut pote ejus est abstractum; sicut humanitas, abstractum hominis, dicit quicquid dicit homo. Respondetur non esse hic sermonem de Paternitate hoc sensu: sic enim, fateor, idem dicit, quod dicit, Pater: sed hic loquimur de Paternitate ut est Relatio, seu præcisè ut dicit generationem activam, & hoc modo dico illam non includere essentiam, ob rationes jam allatas, maxime cum Concilia & Patres dicant Patrem constitui ex Paternitate & Essentia: ergo illam ab hac distinguunt, ut supra latius dictum est.

Objicit quintò, cap. illo 7. n. 9. superius & commune includitur semper in inferiore & particulari: sed Essentia divina est quid commune, & ad Relationes refertur, ut Essentialis forma: ergo in earum conceptu, saltem confusè, includitur.

II. *Quæ ratio Relatio divina sit Essentialiter Deus*

III. *Objic. Relationibus divinis perfecta omnia possibilis est concedenda.*

Relationes & Essentia sunt diversè conceptus formales.

IV. *Non est necesse in Relatione concipere vel ens creatum, vel increatum.*

Aliud est loqui de rebus ut à parte rei, aliud ut in intellectu.

V. *Divinitas non est de Essentia Paternitatis.*

Paternitas duobus modis sumitur.

VI. *Commune Logicè includitur in inferioribus, non commune per identitatem.*